

แนวทาง

พัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน

(The Guidelines on Developing the Appropriate Curriculum for Students' Condition)

พศ.สมบัติ ประจวบคานต์¹
Buriram Rajabhat University¹

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนเป็นการศึกษาแนวทางพัฒนาหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม พ.ศ.2548 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อศึกษาสภาพของผู้เรียนและความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตรพร้อมเสนอแนวทางในการ พัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนซึ่งมีวิธีดำเนินการเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากนักศึกษาปีที่ 1-4 จำนวน 47 คน โดยการทดสอบความถนัด การความชอบตามความคิดเห็น การสนทนากลุ่มโดยมีกรอบการศึกษาตามหลักการ CIPP MODEL ได้ผลการวิจัยว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพราะประหยัดค่าใช้จ่ายและมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา ก่อนเข้าศึกษาต่อผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมในช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้เรียนในระดับน่าพอใจ (2.00 - 2.49) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อ

กระบวนการจัดการศึกษาของหลักสูตรโดยเห็นว่า คำอธิบายรายวิชาเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนผู้สอนมีวิธีการสอนที่นำไปปฏิบัติได้จริง การวัด และประเมินผลการศึกษา มีความเหมาะสมโดยใช้ความสามารถของผู้เรียนในการตัดสินใจและใช้สื่อการสอนที่สามารถสร้างความเข้าใจได้พอสมควรถึงดีแต่สิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่ดีต้องปรับปรุงเมื่อได้เข้ามาศึกษาแล้วผู้เรียนเห็นว่าเรียนยากเนื่องจากมีงานที่อาจารย์มอบหมายจำนวนมากและค่าใช้จ่ายซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนสูงยอมรับว่าต้องฝึกตนเอง ให้ขยันอดทนและรับผิดชอบต่องาน ซึ่งหลายคนภาคภูมิใจในทักษะความสามารถของตนเองที่เพิ่มขึ้น ผลการวิจัยนำเสนอแนะคือควรปรับโครงสร้างของหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรบูรณาการรายวิชา และเป็นหลักสูตรสหกิจศึกษาผู้สอนควรพัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน วัดและประเมิน ผลการศึกษาด้วยการให้คะแนนแบบอิงพัฒนาการของผู้เรียน

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
¹ Asst. Prof. Sombat Prajongsant

คำสำคัญ

พัฒนาหลักสูตร สภาพผู้เรียน

ABSTRACT

The study of the guidelines on developing the appropriate curriculum for students' condition was the study of the guidelines on developing the curriculum for Bachelor of Science, Architecture Technology in 2005 of Buriram Rajabhat University (BRU). The purposes of this research were 1) to study students' condition for 47 students; 2) to offer the guidelines on developing the appropriate curriculum for students' condition. The research method was the qualitative research which was studied from students' condition and the learners' opinion on the curriculum by using questionnaires, testing and focus group according to CIPP MODEL. The results of this research showed as follows: Most students have decided to study at BRU because it was economical and it made them confident in the educational system management. Before furthering their education, The students' previous educational qualification was the high

school level (Mathayom 6) and the total average results were at the satisfactory level (2.00-2.49). In the opinion on the educational management process of the curriculum, it was found that the course description of the purposive course was appropriate for students' need. The lecturers' teaching methods as a whole were used to apply in the real situation. The measure and evaluation were appropriate by using the students' ability to make decision. Using the teaching media could make understanding in a fair way up to a good one. However, it was found that there were a facilities were not enough. After students came to study at BRU, it was difficult that they were unexpected. The lecturers assigned a lot of homework. Expenses of learning instruments were very high. They did not understand at all when they studied and most of them thought that they had to try to be diligent, patient, and responsible for the work. Most were proud of their ability and the thing . The suggestions consisted of transforming the curriculum structure into the Cooperative Education Curriculum, supplementing the foundation

course . Lecturers should develop the various teaching methods that were appropriate for the students' condition. the measurement and the evaluation by improvement score

Keyword

Curriculum Development

Students' Condition

บทนำ

หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และเจตคติ (Affective Domain) เป็นเสมือนแม่บทของการเรียนการสอนที่มีความสำคัญต้องมีการประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเดิมสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมแขนงวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมซึ่งเป็น หลักสูตรระดับปริญญาตรี ต่อเนื่อง 2 ปีหลัง อันเป็นหลักสูตรกลางของสภาสถาบันราชภัฏ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาด้านหลักสูตร ทำให้ทุกหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนต้องเข้าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้พัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2548 ขึ้นโดยมีปรัชญาของหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตทางเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และประสบการณ์สามารถประกอบอาชีพด้านเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการประกันคุณภาพของหลักสูตรมี เงื่อนไขการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรทุกกระยะ 5 ปี ซึ่งจะครบกำหนดใน ปี พ.ศ. 2552 เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพทันสมัยเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน จากแนวคิดเป้าหมายการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และถือผู้เรียน เป็นผลผลิตของการศึกษาที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนตลอดระยะเวลา 4 ปี ดังนั้น ผู้เรียนย่อมผ่านร้อนผ่านหนาวมีการรับรู้ และรู้สึกที่สามารถแสดงความคิดเห็นย่อมเป็นข้อมูลที่สำคัญหากผู้พัฒนาหลักสูตรและผู้สอนสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมได้รับรู้และเข้าใจสภาพของผู้เรียนย่อมสามารถพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้อง กับสภาพของผู้เรียนส่งเสริมในส่วนที่เด่นเติมเต็มในส่วนที่ขาดสามารถพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตคติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของผู้เรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม พ.ศ.2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้พัฒนาจากรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตฟเฟิลบีม หรือ CIPP MODEL evaluation โดยเน้นที่สภาพของผู้เรียนเป็นหลักของการประเมิน ศึกษาสภาพของผู้เรียนและความคิดเห็นของผู้เรียน ที่มีต่อหลักสูตร จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 47 คน โดยการสอบถามการทดสอบความถนัดการวัดเจตคติการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เจาะลึก โดยมีประเด็นการศึกษาตามหลักการ CIPP MODEL

ผลการวิจัย

สภาพผู้เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม แยกตาม CIPP MODEL มีดังนี้

บริบท(context)

สภาพแวดล้อมของครอบครัว พบว่า ผู้เรียน

ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ บิดาและมารดาของผู้เรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

สภาพทั่ว ๆ ไปที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ตามลำดับ ได้แก่ การประหยัดค่าใช้จ่าย การมีโอกาสในการมีงานทำในอนาคตหรือการผลักดันให้ตนเองมีอนาคตที่ดี ความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา และผู้เรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกเรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมตามลำดับ ได้แก่ โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นสาขาวิชาที่ตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของตนเอง ก่อนเข้าศึกษา ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่าสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมนั้นศึกษาเกี่ยวกับศิลปะการออกแบบ หรือการวาดภาพ โดยส่วนใหญ่เห็นว่าการประกอบอาชีพทางด้านเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมมีข้อดี คือ เหมาะสมกับตนเอง ทำทนายความสามารถ มีความหลากหลาย มีอิสระทางความคิดพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีสมรรถนะในการทำงาน ได้พัฒนาทักษะฝีมือ เป็นการทำงานที่ใช้สมองเป็นหลักไม่ใช้แรงกาย และมีรายได้ที่ดี

ปัจจัยป้อน (input)

การศึกษาปัจจัยป้อนอันหมายถึง ตัวผู้เรียนในด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ

ทักษะความสามารถและสังคมของผู้เรียน โดยศึกษาจาก

1) ข้อมูลทางสถิติและผลสัมฤทธิ์ ความคิดเห็น ประกอบด้วย สัดส่วน จำนวน ผู้เรียนตามเป้าหมายการรับนักศึกษาต่อ จำนวนนักศึกษาที่มีรายชื่อและต่อจำนวน ผู้เข้าเรียนจริงในชั้นปีที่1 ค่าเฉลี่ยของคะแนน สะสมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการ เรียนวิชาศิลปะและวิชาเขียนแบบ และ

2) การทดสอบความถนัด (Aptitude Test) ได้รายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

ร่างกาย : ผู้เรียนส่วนใหญ่มีสุขภาพ ร่างกาย แข็งแรงดีส่วนใหญ่มีความ ถนัดหรือความสามารถพิเศษด้านกีฬา

จิตใจ : ผู้เรียนส่วนใหญ่มีสิ่งที่มีใจที่ สุดในชีวิตเป็นเรื่องโอกาสศึกษาต่อ รองลงมาคือ เป็นความภูมิใจที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว โดยส่วนใหญ่ มีคติประจำใจในลักษณะที่เป็น หลักคิดในการแก้ไขปัญหา หรือเป็นการต่อสู้กับ ความยากลำบาก และได้เห็นความยากลำบาก ของบิดามารดาเป็นแรงผลักดันให้มีความ มุ่งมั่นที่จะมีการศึกษา มีอาชีพ มีรายได้ เพื่อจะได้เลี้ยงดูบิดามารดา และส่วนใหญ่ มีเรื่องทำทนายที่อยากทำให้สำเร็จ คือ การสำเร็จการศึกษา การได้รับปริญญาบัตร รองลงมาคือ การมีงานทำโดยระบุว่าเป็นอาชีพ สถาปนิก และนักออกแบบ

สติปัญญา : ผู้เรียนส่วนใหญ่สำเร็จ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

ในช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้เรียน ในระดับน่าพอใจ (2.00-2.49)

ทักษะความสามารถ:ผู้เรียนส่วนใหญ่มี ผลการเรียนวิชาศิลปะในระดับดี (3.00-3.49) จากการสนทนากลุ่มพบข้อสังเกตว่าบาง โรงเรียนไม่มีการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ทั้งนี้มีผู้เรียน 1 ใน 5 คนที่มีความถนัดหรือ ความสามารถพิเศษด้านศิลปะ วาดภาพ

จากการทดสอบวัดความถนัดตามแบบ ทดสอบมาตรฐานของนักจิตวิทยา จิม บาร์เรต (Jim Barrett) เพื่อหาทักษะความสามารถที่ จำเป็นในการเรียนของผู้เรียนพบว่า

1) ผลการทดสอบเรื่องตรรกะแห่ง การรับรู้ การพิจารณาเหตุผลจากการรับรู้ รวมพลังความคิด ผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนน สำหรับศักยภาพเรื่องตรรกะแห่งการรับรู้ในระดับ 2 จากระดับ 10 มีคะแนนสำหรับศักยภาพ เรื่องการพิจารณาเหตุผลจากการรับรู้ในระดับ 4 จากระดับ 10 และมีคะแนนสำหรับศักยภาพ เรื่องรวมพลังความคิดในระดับ 0 จากระดับ 10

2) ผลการทดสอบเรื่อง รูปทรง แห่งเหลี่ยม และการออกแบบ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนน สำหรับศักยภาพเรื่องรูปทรงในระดับ4 จากระดับ 10 มีคะแนนสำหรับศักยภาพ เรื่องแห่งเหลี่ยม ในระดับ 3 จากระดับ 10 และมีคะแนนสำหรับศักยภาพเรื่องการออกแบบ ในระดับ 0 จากระดับ 10

สังคม : ผู้เรียนส่วนใหญ่มีการเข้าร่วม

กิจกรรมโรงเรียนบางคนเคยเป็นประธานนักเรียน รองประธานนักเรียน หรือคณะกรรมการนักเรียนและกรรมการเชียร์ของโรงเรียน

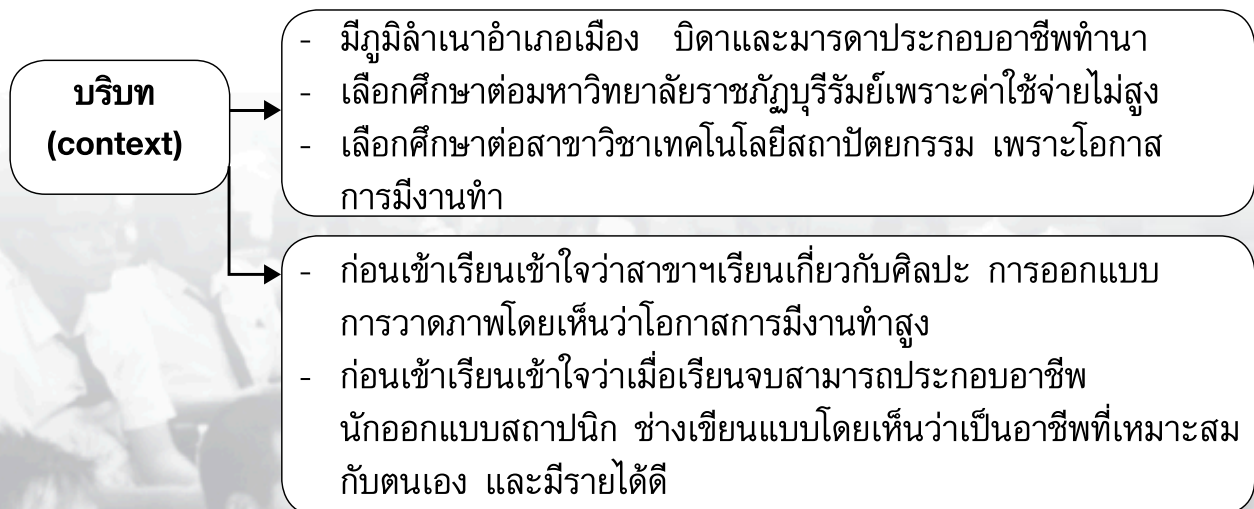
กระบวนการ (process)

ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการจัดการศึกษาของสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมในภาพรวม ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เห็นว่าคำอธิบายรายวิชาของรายวิชาเฉพาะสาขามีเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนเข้าสอนสม่ำเสมอ ตรงต่อเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา เข้าใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกล้าที่จะเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาวิธีการสอนของอาจารย์เข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติได้การวัด และการประเมินผลมีความเหมาะสมโดยใช้ความสามารถของผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกการสอนสามารถสร้างความเข้าใจได้พอสมควรถึงดี ห้องเรียนมีจำนวนน้อย ขนาดห้องจำกัด ครูภัณฑ์การศึกษา ไม่พร้อมใช้งานต้องปรับปรุงอย่างมาก โดยเสนอแนะ

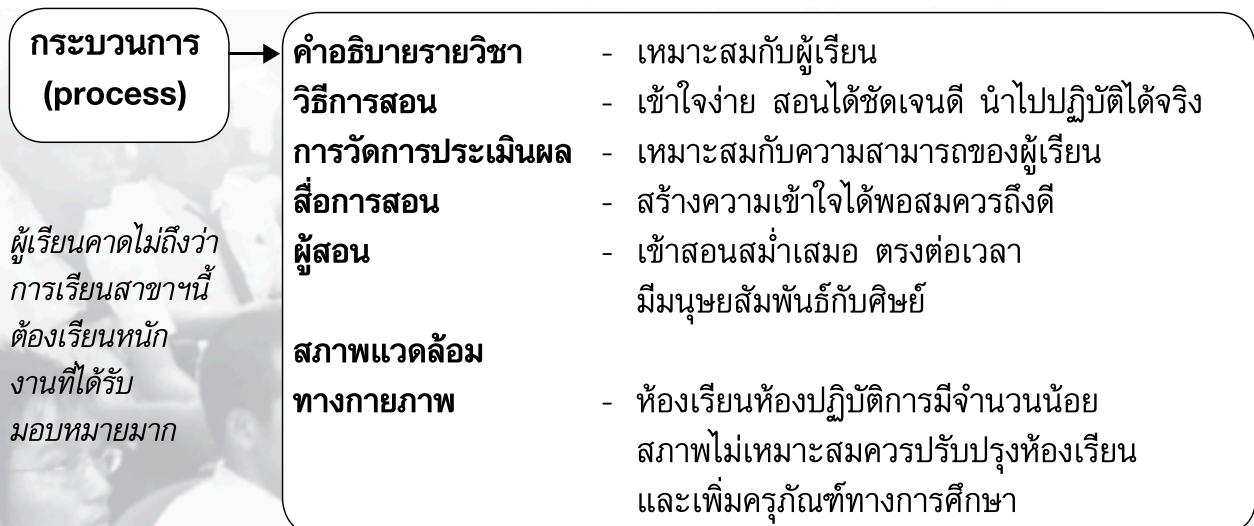
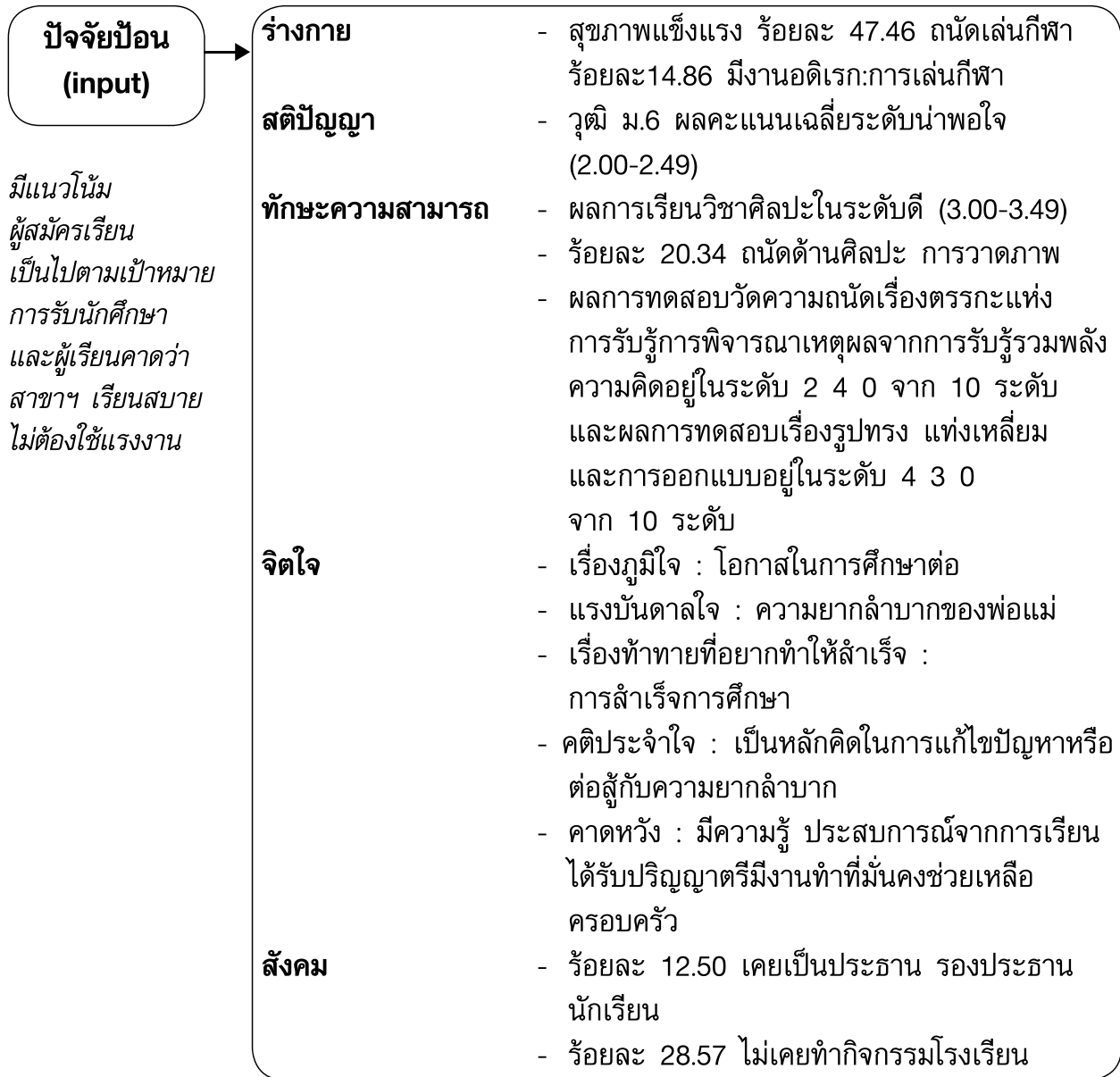
ให้อาจารย์ควรตรวจผลงานของนักศึกษาแต่ละคนอย่างละเอียด ควรเพิ่มคอมพิวเตอร์ให้มีจำนวนพอเพียงกับจำนวนนักศึกษาและเพิ่มการศึกษาดูงาน

ผลผลิต (product)

เมื่อได้เข้ามาศึกษาแล้วผู้เรียนบางคนคาดไม่ถึงว่าการเรียนสาขานี้จะเป็นการเรียนที่หนักเรียนยากกว่าที่คิดไว้ งานที่อาจารย์มอบหมายมีจำนวนมากทำให้ต้องอดนอนจึงเกิดภาวะเครียดและมีค่าใช้จ่ายซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนสูง และยอมรับว่าเรียนไม่รู้เรื่องทั้งหมด บางส่วนคิดว่าความสามารถของตนเองไม่ได้ตามเกณฑ์ทำให้เกิดความท้อแท้ใจในการเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ยอมรับว่าต้องฝึกตนเองให้ขยัน อดทน รับผิดชอบต่องาน และหลายคนภาคภูมิใจในทักษะความสามารถของตนเองที่เพิ่มพูนขึ้นสามารถสรุปผลการศึกษาสภาพของผู้เรียนส่วนใหญ่ตามกรอบแนวคิดการวิจัยในรูปแบบ CIPP MODEL ได้ดังแผนภาพข้างล่าง

ภาพที่ 1 สรุปผลการศึกษาสภาพของผู้เรียนส่วนใหญ่

**ผลผลิต
(product)**

ผู้เรียนมีการลาออก
กลางคันสูง
ในชั้นปีที่ 2
เนื่องจากไม่
ประสบความสำเร็จ
ในการเรียน

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน

ผลการเรียนเฉลี่ย – ระดับพอใช้ (2.00-2.49)

ผลการเรียนรายวิชาเฉพาะทางสาขา 30

รายวิชา

A มี 4 รายวิชา B+ มี 1 รายวิชา

B มี 6 รายวิชา C+ มี 6 รายวิชา

C มี 4 รายวิชา D+ มี 2 รายวิชา

D มี 5 รายวิชา E มี 1 รายวิชา

I มี 1 รายวิชา

เจตคติ

- รายวิชาที่มีความสุขกับการเรียน 3
อันดับแรก : การวาดเส้น1
พื้นฐานการออกแบบสถาปัตยกรรม
วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง
- กิจกรรมนอกหลักสูตรที่สาขาจัด:มีประโยชน์แต่มีน้อยควร
เพิ่มการศึกษาดูงาน
- กิจกรรมนอกหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัด : ส่งเสริมการปรับ
ตัวแต่มีมากเกินไป การเข้าร่วมควรเป็นไปตามความสมัคร
ใจประเมินตนเอง
- คำชมตนเอง : เป็นคำชมในอุปนิสัยและ
บุคลิกภาพ และในความสามารถ
- เขียนระบายความรู้สึก ส่วนใหญ่ไม่เขียน
- ฝึกตนเองให้ขยัน อดทน รับผิดชอบต่องาน มีสมาธิ
คิดก่อนทำงาน ลำดับความสำคัญของงาน และภาคภูมิใจ
ในทักษะความสามารถของตนเองที่เพิ่มพูนขึ้น
- คุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับปานกลาง แยกด้านร่างกาย
จิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ใน
ระดับปานกลาง

ผลกระทบ(impact)

ต่อครอบครัว - เชิงบวก : ชื่นชมในความขยัน ความสามารถและผลงาน

- เชิงลบ : สุขภาพไม่ดี อดนอน ค่าใช้จ่ายสูง

ต่อเพื่อนเก่า

- เชิงบวก : ชื่นชมในความขยันทั้งในความสามารถและผลงาน
- เชิงลบ : ไม่มีเวลาให้เพื่อน เรียนยาก เครียดแทน

ต่อชุมชน

- เชิงบวก : เชื่อมั่นในมหาวิทยาลัยและสาขาฯ ชื่นชมผลงาน
เข้ามาขอคำปรึกษา
- เชิงลบ:เกียจคร้านไม่ช่วยงานบ้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร

1. ปรับโครงสร้างของหลักสูตร คือ ปรับจากรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์และการฝึกประสบการณ์ให้เป็นรายวิชาปฏิบัติการสหกิจศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตโดยเป็นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการมีระยะเวลา 16 สัปดาห์ โดยดำเนินการเป็นวิชาทางเลือก

2. ปรับโครงสร้างของหลักสูตร เพิ่มรายวิชาในกลุ่มวิชาที่เน้นศึกษาและค้นหาเครื่องมือในการออกแบบเป็นการประยุกต์ทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ (Architectural design method) หรือปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาพื้นฐานการออกแบบสถาปัตยกรรมให้มุ่งเน้นศึกษากระบวนการออกแบบศึกษาและค้นหาเครื่องมือในการออกแบบและให้มีรายวิชาพื้นฐานการออกแบบ เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรเดิมเนื้อหาออกเป็น 3 กลุ่มที่สอนควบคู่กัน ได้แก่ 1) Architectural design theory คือ กลุ่มวิชาที่เน้นองค์ความรู้ด้านทฤษฎี หลักการ 2) Architectural design method คือ กลุ่มวิชาที่เน้นศึกษาและค้นหาเครื่องมือในการออกแบบเป็นการประยุกต์ทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ และ 3) Skill or Practice คือ กลุ่มวิชาที่เน้นฝึกฝนทักษะความชำนาญเฉพาะด้านรวมถึงการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม โดยพบว่าขาดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาที่เน้นศึกษา และค้นหาเครื่องมือในการออกแบบแต่มีการเรียนโดยทางอ้อม

อยู่สม่ำเสมอจากการตรวจแบบร่างในวิชาออกแบบสถาปัตยกรรมซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการออกแบบนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอทางสถาปัตยกรรมที่ช่วยสื่อสารผลงานสู่สาธารณะ

3. ในรายวิชาปฏิบัติให้มีการวัดและการประเมินด้วยการให้คะแนนแบบอิงพัฒนาการของผู้เรียนโดยสามารถประยุกต์จาก ทิศนา แชมมณี (2550: 66-67) กล่าวถึงกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส ที เอ ดี (STAD) ย่อมาจาก (Student Teams-Achievement Division) ที่มีการวัดและประเมินผลในลักษณะคะแนนพัฒนาการ (improvement score) ซึ่งหาได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน หาได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลายๆครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้ คะแนนที่ได้ หาได้จากการนำ คะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบด้วยคะแนนพื้นฐานจะได้คะแนนพัฒนาการ ถ้าคะแนนที่ได้ คือ

-11 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ = 0
-1 ถึง -10 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ = 10
1 ถึง 10	คะแนนพัฒนาการ = 20
11 ขึ้นไป	คะแนนพัฒนาการ = 30

4. ผู้สอนควรพัฒนาวิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน เช่น การสอนแบบเน้นโครงการ (Project seeking) การสอนแบบสืบสวน (Inquiring Base Learning) โดยเน้นการใช้คำถาม (Question) และโปรแกรมแบบอ้างอิงปัญหา

ในการออกแบบ (Design Problem program) การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) การเรียนรู้ที่ใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) โดยปรับปรุงหลักสูตรให้มีลักษณะบูรณาการรายวิชา ไม่แยกส่วน กระจัดกระจาย ลดรายวิชาที่เรียนเพื่อให้ออนาคตต้องใช้ ให้เหลือรายวิชาสำคัญที่จำเป็นต้องใช้ที่มีลักษณะบูรณาการ ยกตัวอย่างเช่น

กลุ่มที่ 1 พื้นฐานการออกแบบ ทฤษฎีสี ปรับปรุงเป็นรายวิชา พื้นฐานการออกแบบ

กลุ่มที่ 2 วาดเส้น 1 การแสดงแบบทางสถาปัตยกรรม 1 หุ่นจำลองในงานสถาปัตยกรรม 1 ปรับปรุงเป็นรายวิชาการแสดงแบบทางสถาปัตยกรรม 1 และ 2

กลุ่มที่ 3 ระบบโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม 1 วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง 1 การออกแบบสถาปัตยกรรม1 การออกแบบตกแต่งภายใน1การเขียนแบบก่อสร้าง 1 ปรับปรุงเป็นรายวิชา ปฏิบัติการวิชาชีพ 1 เน้นการศึกษาและปฏิบัติการออกแบบเขียนแบบอาคารที่ไม่ซับซ้อน คำนึงถึงความงามและประโยชน์ใช้สอย เช่น อาคารชั่วคราว อาคารพักอาศัย อาคารพักอาศัยที่แสดงเอกลักษณ์พื้นถิ่น โดยมีสังเขปรายวิชาที่สะท้อนเนื้อหาครอบคลุมกลุ่มวิชาดังกล่าว เป็นต้น (รายละเอียดโปรดพิจารณาจากรายงานฉบับสมบูรณ์)

ทั้งนี้ ในส่วนของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ละกลุ่มวิชาสามารถปรับปรุงให้เกิดการ

บูรณาการไม่ต้องเรียนแยกรายวิชาย่อย เพื่อลดจำนวนรายวิชาลงเท่าที่จำเป็นในระดับอุดมศึกษาและให้เหลือจำนวนหน่วยกิตตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

5. ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

5.1 ควรหาทางแก้ไขเรื่องการแนะแนวการศึกษาเพื่อสร้างความชัดเจนแก่ผู้ประสงค์สมัครเข้าศึกษาต่อให้ผู้สมัครเข้าใจในหลักสูตร และเลือกเรียนที่เหมาะสมกับตนเองมากกว่าการเน้นปริมาณจำนวนผู้สมัคร ทำให้ลดความสูญเสียของปัญหาผู้เรียนที่เรียนไม่ได้และลาออกกลางคัน

5.2 ทุนการศึกษา เช่น ทุนเพชรราชภัฏที่มหาวิทยาลัยจัดให้ โดยเริ่มจากระบบโควตาจากสถานศึกษาเดิมของผู้เรียนโดยมีความมุ่งหวังเรื่องจำนวนผู้สมัครเป็นหลัก อาจทำได้ ผู้สมัครที่เมื่อเรียนแล้วไม่ใช่ผู้ที่มีผลการเรียนดีที่สุดในห้อง จึงเสนอให้การให้ทุนในภาคเรียน ที่ 2 ของหลักสูตร เป็นต้นไปได้มีการพิจารณาจากผลความก้าวหน้าของการเรียนของผู้เรียน แต่ละคนในชั้นใหม่ โดยผู้ที่ไม่เคยได้รับทุนนี้ตั้งแต่แรกเข้าควรมีสิทธิ์ในการได้รับการพิจารณาหากเข้ามามีผลความก้าวหน้าของการเรียนดี

5.3 งบประมาณของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ ทุกระดับต้องมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ต้นทุนที่ประหยัด และมีทักษะฝีมือ ทักษะสังคมเพียงพอที่จะประกอบอาชีพ มีโอกาสในการมีงานทำที่ตรงสาขาสูงเมื่อสำเร็จการศึกษา

6. ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับปัจจัยป้อน

6.1 การรับสมัครผู้เรียนควรกำหนดคุณสมบัติเรื่องข้อจำกัดด้านร่างกายและโรคประจำตัวที่มีผลให้เกิดอุปสรรคในการเรียน เพื่อให้ผู้สมัครทราบในเบื้องต้น

6.2 ผู้สอนควรตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่สำคัญในการสอนให้ผู้เรียนรู้ว่าตนมีคุณค่า มีความหมาย มีความสามารถและทักษะอาชีพที่สามารถปฏิบัติงานที่ดีด้วยคุณธรรม จึงควรมุ่งมั่นต่อการเรียนเพราะสิ่งที่เรียนนี้จะได้ใช้ประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสร้างประโยชน์แก่สังคม ประเทศชาติได้ และผู้สอนต้องมีเทคนิคการสอนเพื่อช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพ โดยเน้นให้เกิดความรักในสิ่งที่เรียนในงานที่ปฏิบัติ มีความเพียร ทুম่เท อย่างต่อเนื่อง จับไม่ปล่อยไม่ละทิ้งกลางคัน และคิด พูด และทำอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

6.3 ควรจัดกิจกรรมกระตุ้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบประคองให้ผู้เรียนมีหลักคิด หลักยึด และหลักปฏิบัติที่ดีที่งามอยู่ตลอดเวลาเพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนเอง

7. ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับกระบวนการ

7.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ

ผู้สอนควรร่วมกันพิจารณาค่าอธิบายรายวิชาของรายวิชาเพื่อให้ได้สาระการเรียนรู้ที่มีประโยชน์จริงในวิชาชีพ เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือการเรียนรู้แบบร่วมมือ ลดปัญหาการซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชา

7.2 ผู้สอนควรมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการในกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองและพัฒนาการสอนของตนให้หลากหลาย และมีกิจกรรมที่น่าสนใจท้าทายผู้เรียนวิธีการสอนให้เน้นการฝึกปฏิบัติ

7.3 การประเมินผลควรสอดคล้องกับวิธีการสอนโดยการประเมินต้องมีทั้งการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) และการประเมินผลรวมสรุปรูป (summative evaluation) ซึ่งการประเมินต้องทำโดยทั้งผู้สอนและผู้เรียน

7.4 ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีช่วยให้การศึกษาเป็นเครื่องมือ ที่ช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน ครอบคลุมขอบข่าย 3 ด้าน คือ กระบวนการ ความรู้ และบริบท

8. ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับผลผลิต

8.1 ให้คณะและสาขาวิชาส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาสุขภาพะ ทั้งด้านกาย จิตใจ สังคม และปัญญา อย่างต่อเนื่อง

8.2 สร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนในรายวิชาเฉพาะทางสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมโดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ที่มีลักษณะดังนี้

เนื้อหา รายวิชา มีลักษณะเข้าใจง่าย น่าสนใจ

ทำท่ายผู้เรียน เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้จำเรื่องที่เรียนได้มาก ฟีกปฏิบัติจริง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ปรับพื้นฐานของผู้เรียนจัดลำดับจากง่ายไปหายาก ฟีกการคิดที่เป็นเหตุเป็นผลทำให้เกิดจินตนาการ

วิธีการสอน สอนเข้าใจง่าย รวมถึงการแทรกความรู้ในประเด็นเนื้อหาของผู้สอนจากประสบการณ์กระตุ้นให้เกิดกำลังใจในการทำงาน มีการวิจารณ์ผลงานเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน สามารถรับรู้ได้เร็ว ปฏิบัติงานได้ บรรยากาศในการเรียนแบบมีความสุขสนุกสนาน ไม่กดดัน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง จากการฝึกฝนตนเอง

แบบฝึกหัด งานที่มอบหมาย ทำท่ายความสามารถดี ได้ฝึกใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์มีความเหมาะสมกับการฝึกด้วยความสบายใจ ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ปริมาณงานไม่มากจนเกินกำลังไป และสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากช่องทางที่หลากหลาย

สื่อการสอน สร้างความเข้าใจได้ดีโดยมีผลงานตัวอย่าง วัสดุจริง การศึกษา นอกสถานที่ หรือการศึกษาจากอาคารจริง

ผู้สอน อาจารย์ที่มีความสุขกับการสอน มีบุคลิกดีเหมาะสมกับเป็นครู มีความเป็นกัลยาณมิตร มีทักษะในการสื่อสารได้ชัดเจน เตรียมการสอน ทุ่มเทกับการสอน ตั้งใจสอนมอบความรู้อย่างจริงจังชี้แนะแนวทางการทำงาน

เอาใส่ใจ และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา เป็นกันเอง สอนสนุก มีอารมณ์ขัน ไม่กดดันในการทำงาน และกำลังใจแก่ผู้เรียน

การวัดผล เหมาะสมกับฝีมือของผู้เรียน แต่ละคน มีทั้งการวัดผลภาคปฏิบัติ ระหว่างภาคและปลายภาคโดยแจ้งผลคะแนนสอนทันที ทุกครั้งเพื่อให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน

การประเมินผล ประเมินผลจากผลงาน ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนมีเหตุผล โปร่งใสและชัดเจนสามารถตรวจสอบคะแนนได้

8.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ประกอบด้วย

1) ประเพณีทางสังคมวัฒนธรรม อันดีงาม ให้มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่องรวมถึงได้เผยแพร่ผลงานของนักศึกษาหรือกิจกรรมแก่สาธารณชน

2) ควรจัดการศึกษาดูงาน นอกสถานที่ การออกค่ายฝึกทักษะร่วมกับสถาบันอื่น จะทำให้ได้ความรู้มาใช้ในการเรียนได้มากขึ้น ได้ประสบการณ์

3) สาขาวิชาควรจัดกิจกรรมพบปะกับผู้ปกครองของผู้เรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ร่วมกันต่อแนวทางการพัฒนาผู้เรียน รวมถึงสร้างความมั่นใจในภาวะการเมืองงานทำหรือแนวทางประกอบอาชีพให้เกิดขึ้นกับครอบครัว ขยายผลความเข้าใจสู่ชุมชนที่มีต่อสาขาวิชา และการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไปในอนาคต

1. วิจัยพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นพัฒนาการทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งจะนำสู่ข้อมูลสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. วิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาหลักสูตรโดยอาศัยกระบวนการทำงานประชาคมเพื่อให้หลักสูตรอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน อาจารย์ที่ปรึกษา ศิษย์เก่า คณะกรรมการนักศึกษา ผู้แทนจากสถานประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548.**

กรุงเทพฯ : มปท.

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2548). **หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2548.** บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ทิศนา แคมมณี. (2550). **รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์และคณะ. (2550). **โครงการวิจัยบูรณาการการเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์. (2551 กันยายน). **สันตวิธีของครูผู้เื้ออความรู้กระบวนทัศน์ใหม่ของการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. อนุสาร อุดมศึกษา. 34(363) : 16-21.**

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). **กระบวนการพัฒนา หลักสูตรและการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สมบัติ ประจัญสานต์. (2548). **แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1.**

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). **กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565).** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (แปลและเรียบเรียง). (2546). **คู่มือปฏิบัติการเรียนการสอนยุคใหม่.** กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

